

Minister Zdrowia

DLD.050.2.2025.SR
Warszawa, 17 lutego 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 7576 z dnia 24 stycznia 2025 r., złożoną przez Panią Posel Karolinę Pawliczak w sprawie korzystania z sanatoriów, bardzo proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące działań podejmowanych przez Ministerstwo Zdrowia w celu wypracowania systemowego rozwiązania umożliwiającego wspólny pobyt małżonków w sanatorium uzdrowiskowym, informuję, że obowiązujące przepisy, które określają zasady kierowania świadczeniobiorców na leczenie uzdrowiskowe i korzystania przez pacjentów ze świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego, nie regulują kwestii dotyczących wyjazdu małżeństw na leczenie uzdrowiskowe i w tym zakresie resort zdrowia nie planuje zmian.

Podkreślenia wymaga, że lecznictwo uzdrowiskowe jest integralną częścią systemu ochrony zdrowia. W żadnym rodzaju świadczeń opieki zdrowotnej nie ma wspólnych/ łączonych skierowań na leczenie dla małżonków i również te same zasady obowiązują w lecznictwie uzdrowiskowym. Brak jest merytorycznego uzasadnienia dla łącznego procedowania skierowań pacjentów na leczenie uzdrowiskowe i uwzględniania udziału osoby towarzyszącej w procesie rozpatrywania skierowania i kwalifikacji pacjenta do leczenia. Skierowanie dotyczy stanu zdrowia konkretnego pacjenta i zadaniem Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) jest zapewnienie realizacji gwarantowanego świadczenia opieki zdrowotnej w rodzaju lecznictwa uzdrowiskowego indywidualnemu świadczeniobiorcy. Należy mieć na uwadze, że w oddziałach wojewódzkich NFZ skierowania na leczenie uzdrowiskowe są procedowane pojedynczo i potwierdzane zgodnie z kolejnością ich wpływu. Podstawę kwalifikacji pacjenta do określonego rodzaju i profilu leczenia, dokonywanej w oddziale funduszu przez lekarza specjalistę w dziedzinie balneologii i medycyny fizykalnej lub rehabilitacji medycznej, stanowi choroba zasadnicza będąca podstawą wystawienia danemu pacjentowi skierowania.

Ze względu na możliwość zakwalifikowania małżonków na różne zakresy i profile leczenia w ramach lecznictwa uzdrowiskowego, mając jednocześnie na uwadze, że poszczególne uzdrowiska specjalizują się w określonych kierunkach leczniczych, skierowanie wskazanych osób na leczenie do tego samego uzdrowiska i zakładu lecznictwa uzdrowiskowego często jest zwyczajnie niemożliwe.

Obowiązujące regulacje prawne nie nakładają na oddziały wojewódzkie NFZ obowiązku pozytywnego rozpatrywania postulatów pacjentów dotyczących wspólnego wyjazdu i pobytu na leczeniu uzdrowiskowym. NFZ nie jest zobligowany do zapewnienia małżeństwom i innym osobom bliskim wspólnego wyjazdu na leczenie uzdrowiskowe i nawet w przypadku złożenia skierowań w tym samym terminie oraz kwalifikacji do tego samego zakresu leczenia i profilu leczenia możliwego do leczenia w tym samym uzdrowisku nie

gwarantuje skierowania małżonków do tego samego sanatorium uzdrowiskowego i w tym samym terminie. Aktualnie NFZ ma taką możliwość, ale nie obowiązek, pozytywnego rozpatrzenia prośby dotyczącej połączenia i wspólnej realizacji złożonych wniosków, jednak w takim przypadku zastosowanie mają wyłączenie wewnętrzne ustalenia poszczególnych oddziałów wojewódzkich NFZ i Minister Zdrowia nie zajmuje stanowiska w tym zakresie.

Ponadto należy zauważyć, że nawet w sytuacji wspólnego skierowania małżonków do sanatorium, nie jest możliwe zagwarantowanie świadczeniobiorcom zakwaterowania w pokoju dwuosobowym. Przepisy określające warunki udzielania świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego nie regulują kwestii przydzielania pokoi danego standardu określonym grupom pacjentów, tym samym nie nakładają na zakłady lecznictwa uzdrowiskowego obowiązku zapewnienia samodzielnych pokoi małżonkom, partnerom, rodzeństwu i innym osobom chcącym wspólnie skorzystać z zakwaterowania w pokoju dwuosobowym (w efekcie skutkującego brakiem dostępności takich pokoi dla pacjentów przyjeżdżających na leczenie do sanatorium bez osoby towarzyszącej i tym samym budzącego niezadowolenie oraz uzasadniony sprzeciw tych pacjentów z uwagi na konieczność zakwaterowania w pokoju wieloosobowym). Stosowana w wielu sanatoriach uzdrowiskowych praktyka polegająca na przydzielaniu pokoi dwuosobowych w pierwszej kolejności małżeństwom pozostaje w gestii świadczeniodawców i nie jest uregulowana w przepisach prawa, ponieważ pobyty w sanatoriach uzdrowiskowych są pobytami leczniczymi i pacjenci kierowani na stacjonarne leczenie uzdrowiskowe mają zapewnione przez NFZ miejsce w pokoju, a nie samodzielne pokoje (co tym samym nie wyklucza możliwości zakwaterowania małżonków w oddzielonych pokojach wieloosobowych – odpowiednio męskich i damskich). Przydzielenie pacjentowi miejsca w pokoju jednoosobowym, dwuosobowym, czy wieloosobowym zależy tylko od konkretnego świadczeniodawcy i jego możliwości organizacyjnych, tj. struktury bazy noclegowej w obiekcie i dostępności miejsc w pokojach przeznaczonych dla świadczeniobiorców w ramach obowiązującej umowy z NFZ oraz przyjętego w podmiocie leczniczym sposobu przyznawania pokoi. Podobnie przydzielanie pokoi ma miejsce przy innych świadczeniach opieki zdrowotnej z zakwaterowaniem, np. przy leczeniu szpitalnym, kiedy pacjent jest kierowany na diagnostykę lub operację. Skierowanie gwarantuje udzielenie świadczenia zdrowotnego, wyżywienie oraz miejsce zakwaterowania, ale nie oczekiwany typ pokoju (sali dla pacjentów). W myśl § 6 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 lipca 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. 2024 poz. 529), świadczeniobiorca może dokonać wyboru standardu pokoju, jednak powyższe przepisy wskazują jednoznacznie, że wybór pokoju odbywa się przy uwzględnieniu aktualnych możliwości konkretnego świadczeniodawcy. Zatem oddział wojewódzki NFZ nie pośredniczy w rezerwacji określonego rodzaju pokoju, a kwestie zakwaterowania pacjent uzgadnia bezpośrednio z placówką medyczną. W związku z powyższym, wszelkie prośby i zapytania dotyczące przydzielanych pokoi pacjentowi powinni kierować bezpośrednio do personelu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, który po przeanalizowaniu sytuacji – ocenie potrzeb kuracjuszy i możliwości ich zaspokojenia przy uwzględnieniu aktualnych warunków organizacyjno-lokalowych – powinien podjąć właściwe dla pacjentów decyzje.

Odnosząc się do uwagi dotyczącej umożliwienia małżeństwu wspólnego wyjazdu na leczenie uzdrowiskowe w związku z koniecznością sprawowania opieki nad współmałżonkiem, informuję, że w przypadku leczenia uzdrowiskowego jedną z determinant uznania celowości świadczenia jest potwierdzona zdolność do samoobsługi świadczeniobiorcy. Warunkiem skierowania na leczenie uzdrowiskowe jest samodzielność i samoobsługa pacjenta, rozumiana jako możliwość podjęcia podróży do uzdrowiska, wykonywania codziennych czynności samopielęgnacyjnych, komunikacji z personelem uzdrowiska, wyraźnego informowania o ewentualnych problemach w trakcie korzystania z zabiegów, samodzielnego przyjmowania posiłków, codziennego przemieszczania się na zabiegi w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego. Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego (Dz.U. 2012 poz. 14), przy kwalifikowaniu pacjenta na leczenie

uzdrowiskowe lekarz zobowiązany jest ocenić zdolność pacjenta do samoobsługi i samodzielnego poruszania się. Powyższe wynika bezpośrednio ze specyfiki lecznictwa uzdrowiskowego, w którym realizacja świadczeń w trybie stacjonarnym odbywa się w warunkach mających cechy pobytów hotelowych, dlatego z tej formy leczenia mogą skorzystać wyłącznie pacjenci zdolni do samoobsługi, niewymagający pomocy bliskiej osoby lub asysty personelu medycznego w podstawowych czynnościach życiowych. W związku z powyższym wymogiem, nie ma podstaw do łączenia dla celów opieki skierowań świadczeniobiorców.

W sytuacji, gdy oddział wojewódzki funduszu nie uwzględnia wniosków pacjentów o wspólny wyjazd do sanatorium, świadczeniobiorcy zainteresowani odbyciem leczenia uzdrowiskowego w tym samym terminie i miejscu mogą skorzystać z puli zwrotów skierowań lub zrealizować leczenie uzdrowiskowe w warunkach ambulatoryjnych.

Z wyrazami szacunku,
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/